

na leto, oberlajtnant 2.040 K, hauptman (1. razred) 3000 K. Ravno stradati tej gospodi ni treba, posebno ker so ti gospodje večidel sinovi „težkih“ starišev. Lani se je zvišalo duhovščini plače, letos oficirjem, uradnikom itd. Na kmeta in delavca pa pozabi maheha vlada.

Volilna pravica na Holandskem. Holandska vlada je predložila državnim zbornici postavni načrt, ki hoče vpeljati splošno in enako volilno pravico za moške in ženske. Vsi državljani obeh spolov bodo imeli torej enako pravico.

Generalni štrajk v Milanu. V Milanu na Italijanskem je prišlo do nekega boja med karabinieri in delavci, v katerem je tekla tudi kri. Vseled tega so milanski delavci ostavili delo. Dva dni je trajal štrajk. Mesto je bilo v temi, časniki niso izhajali, kruha je pomanjkovalo. Iz vseh italijanskih mest so prišli brzojavi, da se hoče ostaviti delo, ako se milanskim delavcem ne da zedoščanja. Naposled je dala vlada dotične karabinieri zapreti in delavci so pričeli delati.

Dopisi.

Žusem. Ljubi „Štajerc“! Opozarjati moramo javnost na neko zadevo. Poštno službo v Žujumu opravlja župnik Šebatov Tona. Mož je prišel takoj, ko je prišel, nato delati, da je dobil občinski in druge urade v svojo roko. Ali v kljub temu da se je ponudil, da bode občinsko pisarnjo zastoj delal, se ni zaupalo temu „miroljubnemu“, „požrtvovalnemu“ (?) duhovniku, katerega blagonsno nastopanje v Poličanah je bilo še vsem ljudem v dobrem spominu. Ali poštno službo so vrgli Šebatovemu Tonatu v krepplje; bili so pač kratkovidni, merodajni faktorji! Poštna služba in znameniti žusemski župnik, — kako se to drži? No, spadalo ni to nikdar skupaj in posebno si pri temu ti, dragi „Štajerc“, trpel. Kajti v kljub temu, da Šebatov Tona, ki je pod drugim imenom sam naročnik „Štajerca“, kakor tudi njegov enakovredni učitelj Rošker v Loki, komaj pričakujeta vsako številko našega lista. — je Tona vendar že marsikatero številko „Štajerca“ konfisciral, nagajal naročnikom, od katerih so tudi nekateri zaradi tega ponehali dobivati list. V splošnem se pritožujejo ljudje o nerednostih pri tej pošti. Marsikdo tudi noče iti po list v farovž. Upajmo da se konča enkrat te neznosne razmere in da se odvzame župniku to breme. Potrebni koraki v ta namen so se že storili!

Sv. Jakob v Slov. gor. Vkljub mnogim popravkom, ki jih dragi „Štajerc“ moraš prinašati, uvidimo vendarle, da govoriš resnico; saj so večinoma vsi „popravki“ le kakor bilke, kojih se prizadeti oprijemajo, da se pred svetom opravičijo. Toda resnici glave streti ne morejo! Enako je tudi z zadnjim uradnim popravkom zastran plesnih letakov na cerkvenem zidu, ki so pa v resnici bili in še celo v farovž jih je nosil organist. Če jih župnik ni videl, no moreče, saj pa tudi mnogo družega ne vidi, kar bi lahko pa tudi moral videti. Ni pa v fari župnik sam, ampak ima duhovnega pomočnika, kaplančka Rabuza, ki vsako grabo in kot iztakne in o katerem je dozdaj nek drugi dopisnik že mnogo zanimivega poročal. Tudi ta spada k župniškemu uradu in predstojništvu in češar župnik ne zapazi, bi pa lahko on, ko bi ne jagal vedno po fari. Lahko bi opomnil župniku o tem, ali pa naravnost krčmarju pojasnil da to na cerkev ne spada. Gotovo mu manjka poguma. V kakem krajnskem klerikalnem časniku še kaže korajže, a tukaj ga strahuje celo oblastna farovška Pohorka. Spomni se, Jaka, vsaj, kolikokrat si lačen pogledal v pisarno če je večerja pripravljena, a Poharska Julia je rekla sama sebi: „Jakec nocoj ne bo nič“, in lačen si moral iti v kamrico pod odejo; če si par minut po 9. uri trkal na vrata, ne boš! si je mislila, zaškrpjal je ključ — in ostati si moral zunaj hočeš nočeš, idi kamor hočeš. In še celo roga se ti lahko, ko se ta „častita“ pelje v župniškem koleselju ali kočiji, ti pa jahaš svoj bicikl — po istem potu v Maribor. Večinoma vsi bi te že prestali, in še po drugačnih sredstvih se te bomo morali znebiti, kakor jih rabi oni zelenoštnar, ki je nosil kuharci novice, tam posedel celo dopoldne, tresel iz kratkih hlačič verze v slovo organistu, in morda tudi za te stuhtal kitico o zadnjem dogodku.

Sv. Jakob slov. Gor. Ker se kaplan Rabuza dela pravičnega in si celo drzne preklicavati in popravljati resnico, povem sledeče: 1. Res je, da naš Jaka leta po fari ter ostaja cele noči bogve kje. — 2. Res je, da ima „policaštund“, ako ne pride ob 9. uri domu, mora si iskati prenočišče drugod. Ako se mu taka zgodi, pa hajd k čevljarčku tuhtati za „Našo Moč“. Saj je to sam pritrtil, rekoč: jaz smem na vsak način v cajtunge dajati, saj so tudi apostoli v cajtunge dajali! Le dajaj, presrečni kaplan, v časnike, kar spada za duhovnike, ne pa grde laži! Ako ne poznaš božjih zapovedi, pa ne hodi več na prižnico. Nas farane ne bodeš za norca imel, kajti poslali te bomo na Pohor gobe nabirati! Mi vidimo, da delaš le preprič po naši preje tako mirni in spoštovani fari. Dosti smo videli duhovnikov, ki so se svojemu poklicu primerno obnašali. Ti pa tega ne storiš in žališ s tem nas ter svojega župnika. — Za danes poročam še sledeče: Naš Jakec mi je pisal dvojno pismo, eno odprto z razglednico, katero so v njegovi navzočnosti stuhtali njegovi podrepani in drugo zaprto, katero pa nisem odprl, ker sem izvedel, da me boče kaplan imeti pod svojo komando. Dobro! Šel sem torej v župnijsko pisarno ter našel kaplana pri zajutruku. Ko sva se tako pogovarjala, kakšne dolžnosti ima duhovnik in kakšne jaz, sva končno prišla na zadnjo stopinjo, namreč do pretepa. Prvič je začel kaplanče suvati in zbijati, rekoč: marš ven! Ali jaz se nisem stresnil. Na to se ta majhna stvar postavi na prste ter mi pomoli z desnico klofuto, dasiravno ni prav segel do ušes. Jaz, ne vedoč, od kje je dobil ta palček korajže, ga popaadam za lase in tako špacirava nekaj časa po pisarni, dokler se končno ne pozdraviva in odhajava vsak svojo pot. Kar pa je bilo še več, pa naj Jakec sam potoži svojim svetim babnicam. Rekel si tudi iz prižnice: kdor se papeža loti, temu zobje izpadejo, kdor pa mašnika dotakne, temu se bo slabo godilo. Jaz pa rečem: kdor se pa mene, tega se bodem pa že znal obraniti. Adijo!

Konrad Zmunderl.

Razbor pri Zidanem Mestu. Dragi „Štajerc“! Moramo ti par vrstic naznaniti od župnika Čepina iz Razborja. Res bi se Čepin rad spravil na lepi pot, ko je dal popraviti, da „ni res“ in „ni res“; pa je tisočkrat res vse, kar je govoril! Ta župnik tudi zraven veliko laže... Kazal je eno pismo faranom in je rekel, da ta „prif.“ je dobil od uredništva „Štajerca“ in sta bila dva podpisana na tem listiku; in rekel je da sta ta dva že izgubljeni. Ali župnik se je že zopet zmotil v osebah, zategadelj pa je spravi laž v svet! Vse to nisem jaz sam videl ali čul; poroča mi to več faranov, ki ga že zelo težko vidijo. Ravno na kvaterno nedeljo maševal je za tiste, ki so mu drva vozili. V nedeljo naj bi se maševalo za farane; ali to je naredil nalašč drugim, ki ne morajo drva voziti. Ta gospod moli samo za svoje dobrotnike, kateri mu nosijo v farof dobre reči, da lepo živata on in kuharica Frančka; posebno tudi izvrstno moli za podjansko hišo... G. župnik, to tudi ni res?! Takemu ptiču ko sem jaz, ne bosta ne g. Čepin in ne njegova debela kuharica perja postrigla. Toraj na svidenje!

Novice.

Naš kmetski koledar je že v tisku in se bode kmalu pričel razpošiljati. Naročilo se ga je toliko ljudi, da smo morali prvotno nameravano naklado podvojiti. Vsak dan dobimo od 60 do 150 naročnikov. Koledar bode pa tudi tak, da bode vsakdo veselje z njim imel. Iz vsebine naj danes le še enkrat omenimo: zanimive, strokovnjaško pisane članke o travništvu, čebelarstvu, vinogradništvu, živinoreji itd. Nadalje seznamek sejmov na Štajerskem in Koroškem. Lepe povestice v raznih narečjih, lepe pesnice in smešnice. Tudi objavimo članke o vojski in alkoholizmu, o najhitrejših živalih, o simplon-tunelu, o politiki z Ogerako, vse z lepimi slikami. Koledar je popolen in obsega tudi zapiski. Cena temu debelemu koledarju je 30 krajcarjev. Kdor ga želi po pošti, mora poštnino posebej plačati. Kdor vzame 10 koledarjev, dobi enega zastoj. Skrajni čas je, da se vsakdo naroči, kdor hoče koledar dobiti!

Gospodarski boj, ki ga peljeta klerikalna in „narodna“ stranka, postaja dan za dnevom večja nevarnost za ljudstvo. Reči se mora, da je to počenjanje za obe stranki enako brezvestno. Snuje in ustanovlja se posojilnice ter zadrage vseh vrst, vkljub temu da mora vsak le kolikčak resni opazovalec razumeti, da morajo taka podjetja prejaljale rakovno pot nastopiti. Klerikalci kar norijo! Kakor so svoj čas v vsaki vasi ustanovili svoje zločinske „konzume“, tako ustanovlja danes vsak politični kaplan svojo „posojilnico“, pa čeprav ima o zadružništvu toliko pojma kakor žaba o glazbi. In zgodilo se bode, da, zgoditi se mora, kakor se je zgodilo svoj čas z „konzumi“. Koliko tisočev so konzurirani brezvestni „konzumari“ ljudstvu iz žepa izoiganili! Gospodarska katastrofa je bila to, kakor smo jo na Štajerskem samo enkrat doživeli in kakorj niti svojemu največjemu sovražniku ne privoščimo. In taka gospodarska katastrofa se tudi zdaj pripravlja, kajti z isto lahkomišelnostjo, brezvestnostjo, nemarnostjo in zabitostjo se ustanovlja posojilnice, kakor se je ustanovljalo „konzume“. Kam plovete? Odgovor nam daje že danes — Kranjska! Vseled tega gospodarskega zločinskega postopanja so prišli zemljiškoknjižni dolgovni na Kranjskem do velikanske svote 200 milijonov kron. Le v enem letu (1904) so se zvišali na Kranjskem dolgovni malih kmetov za osem (8) milijonov kron. Kar je danes na Kranjskem, to bode jutri na Štajerskem in pojutrajnem i na „Koroškem“. To je „politika“ ožindranih rok, politika tistih, ki se bogatijo, kadar propada kmet, politika tistih, ki prodajajo kmeta kakor Judaš Iskariot Jerna za 30 srebrnjakov... Vbogo ljudstvo, zbudi se, dokler je čas!

Klerikalci — podkupljeni? Kakor znano, spadajo koroški, štajerski in kranjski klerikalci vsi v en koš; saj imajo tudi v državni zbornici en klub. Kar torej eden klerikalnih poslancev reče, to velja tudi za druge. Te dni je imel kranjsko-klerikalni poslanec Pogačnik v Radovljici shod. Govoril je tudi o avstro-ogrski nagodbi in rekel: Nagodba bode taka, da jo bode vse obsojale, ali vlada bode pridobila stranke zanje s koncesijami. Z drugimi besedami povedano: Avstro-ogrska pogodba bode slaba in ničredna za nas, — ali prvaški klerikalci bodo zanjo glasovali, ker jim bode vlada usta zamašila. Ti klerikalci niti sramote nimajo. Hladnokrvno povejo, da se dajo od vlade podkupiti. Ali drugi ljudi bodo čuvali, da bo pogodba takšna, kakoršno hočemo mi, ali pa da — je sploh ne bode!

Škof in klerikalci. „M. A. Z.“ piše, da je porabil škof dr. pl. Henle v Regensburgu svoje letošnje potovanje ob priliki birme v ta namen, da je posvaril duhovništvo pred politiko. V Teisnacku je imel škof pri zbranih duhovnikih nagovor; dejal je odkrito, da bode vsako zlorabo prižnice, šole ali spovednice v politične namene s tem kaznoval, da bode dotičnega duhovnika prestavil. In res je škof tudi več politikujočih farjev prestavil! Tako je prav! Ko bi se tudi pri nas politikujoče farje tako podučilo!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Hofrat Ploj še vedno ni odložil svoj politični mandat, vkljub temu, da se mu je na raznih shodih nezaupanje izreklo in vkljub temu, da — govorijo ljudje veliko o njemu. Prvaški listi vedno kričijo, da je edino naš list tisti hudobnež, ki napada tega nedolžnega hofrata Ploja. Temu pa ni tako! V avstrijski javnosti je hofrat Ploj obsojen. „Grazar Tagblatt“, torej list, za katerem stoji cela vrsta nemških poštenih poslancev, je prinesel v svoji 281. številki zanimivi članek, v katerem piše glede našega hofrata doslovno: „— vstavljen je kazenske preiskave, ki se jo je peljal v največji tajnosti več mesecev proti Ploju, ga ni rehabilitiralo (očistilo), tudi ne v obeh nepristransko mislečih Slovencev. In to je pravico, kajti uspehi preiskave so bili taki, da se najmanj ne more priseči na Plojevo nedolžnost.“ — Tako stoji stvar: Ploj se ni očistil očitanja, Plojeva nedolžnost glede očitanja posl. Steina